

Bemærkninger til forslag til afgrænsningsnotat for miljøvurdering af Pankas

(Sendt til Planafdelingen i Sorø Kommune d. 2. august 2026)

DN Sorø takker for muligheden for at afgive bemærkninger til Sorø Kommunes forslag til afgrænsningsnotat for miljøvurdering af planer og projekt for asfaltværket Pankas.

Vi anerkender ønsket om at modernisere virksomheden og øge genanvendelsen af asfalt. Det ændrer imidlertid ikke ved, at virksomheden ligger særdeles miljøfølsomt med betydelige natur- og drikkevandsinteresser. Virksomheden ligger umiddelbart op til Tude Å, inden for et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), delvist i et nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) og på arealer, der er kortlagt som henholdsvis V1- og V2-forurenede.

Efter DN Sorøs opfattelse rejser denne placering så væsentlige miljømæssige problemstillinger, at miljøvurderingen ikke alene bør belyse, hvordan virksomheden kan moderniseres på den nuværende lokalitet. Den bør også forholde sig til, om den nuværende placering fortsat er den mest miljømæssigt hensigtsmæssige. Miljøvurderingen bør derfor indeholde et reelt lokaliseringalternativ, hvor en placering på et mindre miljøfølsomt erhvervsområde indgår som en del af beslutningsgrundlaget.

Når der er tale om en virksomhed med betydelige miljøpåvirkninger og en placering i et særligt sårbart område, finder DN Sorø, at et lokaliseringalternativ er både relevant og nødvendigt.

Hvis kommunen vælger også at arbejde videre med en løsning, hvor asfaltværket fortsat drives på den nuværende lokalitet, bør miljøvurderingen tage udgangspunkt i, at virksomhedens aktiviteter fortsat begrænses til det eksisterende produktionsområde vest og sydvest for Dyssevej. Der bør ikke åbnes mulighed for en gradvis udvidelse mod øst.

Vi finder desuden, at miljøvurderingen bør gå væsentligt mere i dybden med påvirkningen af Tude Å. Det er efter vores opfattelse ikke nok at beskrive tilstandsændringer. Miljøvurderingen bør også belyse den samlede påvirkning fra virksomhedens hidtidige og fremtidige drift. Det gælder blandt andet risikoen for diffus afstrømning, historiske regnskyl, driftsuheld, forekomst af PAH, tungmetaller, olieprodukter, og andre partikler samt den samlede recipientpåvirkning.

Det samme gælder grundvandet. Placeringen inden for OSD og delvist NFI samt den eksisterende V1- og V2-kortlægning gør det nødvendigt med en mere omfattende vurdering af risikoen for påvirkning af grundvandet. Mere end blot en belysning af en mulig tilstandsændring. Altså et fokus på den samlede risiko for grundvandet ved fortsat drift.

Vi finder endvidere, at miljøvurderingen bør indeholde en egentlig og grundig vurdering af påvirkningen af den økologiske forbindelse langs Tude Å gengivet i Grønt Danmarkskort. Her bør indgå vurderinger af barriereeffekter, støj, lys samt påvirkningen af flagermus, fugle og øvrige arter, som er knyttet til området. Igen, den samlede påvirkning ved fortsat drift.

Notatet nævner kumulative effekter som metode uden dog for alvor at tage metoden i brug. Vi finder, at en vurdering af de kumulative effekter bør udbygges væsentligt, så man ser på Pankas' samlede belastning af miljøet frem for blot at isolere vurderingen til tilstandsændringer, som følge af projektet herunder lugt, støj og tung trafik.

DN Sorø ser frem til, at de påpegede forhold indgår i den videre afgrænsning og efterfølgende miljøvurdering. Vi lægger vægt på, at miljøvurderingen får karakter af en reel og åben undersøgelse af projektets miljømæssige konsekvenser og alternativer og ikke alene bliver en dokumentation for en på forhånd valgt løsning.

Med venlig hilsen

Niels Hilker

Formand for DN Sorø